

A Magyarok Kenyere egy új nemzeti ünneppé, az összmagyarság ünnepévé nőtte ki magát

19. oldal

**Sikeres volt az agrárpetíció,
szeptembertől törvény
tiltja a földadó kivetését**

11. oldal

**Posztregisztrációs
búza és káposztarepce
fajtakísérletek**

16-17. oldal

**Legyen érdemes
befektetni
az állattenyésztésbe!**

25. oldal

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 310 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikát időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó őstermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

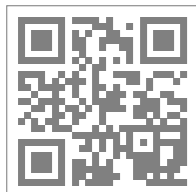
NAKLAP

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

ORSZÁGOS TERJESZTÉS

átlagosan 310 000
postaládában
hónapról hónapra

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamara tagoknak 20% extra engedményt biztosítunk!

Az újság PDF formátumban
az agrárkamara honlapján is
elérhető:

www.nak.hu/sajto/naklap

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:

Tremmer Tamás

lapmenedzser

+36-20/5347-137

naklap@maraton.hu

NAKLAP | 2023. ŐSZ

Tartalomjegyzék

MOZAIK

- 04 Két év alatt többszörözött az Aldi a magyar termelőknek adott megrendelések értékét. Hogyan állapítható meg részleges kisajátításkor a haszonbérleti szerződések sorsa?
- 05 Folytatódik a Helyi termék rendezvénysorozat. Szóvetés – podcast az agráriumban tevékenykedőknek
- 06 Újabb segítség az agrárvállalkozásoknak

OKTATÁS

- 08 Sikeres „szakmakóstolón” ismerkedhettek az agrár- és élelmiszeripari területtel a fiatalok
- 09 Ősszel is népszerűsíti a kamara az agrárszakképzést

ADÓZÁS

- 11 Sikeres volt az agrárpetíció, szeptembertől törvény tiltja a földadó kivetését
- 12 Ennek az adózási változásnak minden őstermelő örülhet

KERTÉSZET

- 13 Súlyos fagykárak tizedelték az ősziarack ültetvények termését
- 14 Kedvezett a csapadékos nyár az almaültetvényeknek
- 16 Posztregisztrációs búza és káposztarepce fajtakísérletek
- 18 Kiemelkedő szerepet tölt be a hazai agráriumban a gabonatermesztés

RENDEZVÉNY

- 19 A „Magyarok Kenyere” egy új nemzeti ünneppé, az összmagyarság ünnepévé nőtte ki magát

TERMŐFÖLD

- 21 Változott az elővásárlási sorrend a földforgalomban

ÖNTÖZÉS

- 22 Öntözés: fontos szabályok változtak az elmúlt időszakban

ÁLLATTENYÉSZTÉS

- 24 Az európai termelés jövőjét veszélyezteti az ukrán baromfi- és tojás
- 25 Legyen érdemes befektetni az állattenyésztésbe!

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

- 26 Az üvegpalack védelmében
- 27 Az új hulladékgazdálkodási rendszer hatása az élelmiszeriparra

ERDÉSZET

- 28 „Új” típusú jogintézmények az erdők fennmaradása és szakszerű felújítása érdekében

TÍZ ÉVES A NAK

- 31 Tízéves a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

XI. évfolyam, 2. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györfly Balázs elnök

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.

Zöld szám: +36 80 900 365 E-mail: ugyfelszolgalat@nak.hu

Portál: www.nak.hu Kiadó: Szuperinfo Magyarország Média Kiadó Kft.

Felelős kiadó: dr. Kovács Juliánna ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: Dénes Zoltán

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137

Fotók: NAK, Mediaworks, shutterstock.com

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12.

E-mail: naklap@maraton.hu ISSN 2064-308X

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

A Szuperinfo Magyarország Média Kiadó Kft. politikai hirdetéseket nem fogad be.

Kenyérrel, az élet szavával üzennek a gazdák a háború híveinek

Egy nemzet erejét hűen tükrözi a vidék állapota. Hazánkban komolyan érezhető a vidék ereje: erős a gazdaösszefogás, korrekt az együttműködés a szakmai, szakmaközi szervezetekkel, valamint a NAK és a MAGOSZ, illetve a kormányzat között, melyet 2022-ben új tartalommal töltöttünk meg a helyzethez igazodóan – csak hogy a legfontosabbakat említsen. Intenzív munka zajlott az új Közös Agrárpolitika alapját adó Nemzeti Stratégiai Terv kidolgozása során, melyet a 27 tagállam közül 13-dikként fogadott el az Európai Bizottság. A kormány biztosította az uniós vidékfejlesztési forrásokhoz a 80%-os nemzeti társfinanszírozást, amely az EU-ban egyedülálló.

Az elvégzett munka ellenére egyre több nehézség tornyosul a gazdák előtt. A COVID, a háború és annak súlyos gazdasági következményei, az évszázadban példa nélküli aszály, a háborús infláció, az ukrán gabona beáramlásának piactorzító hatásai nagy megpróbáltatások elé állították az ágazat valamennyi szereplőjét. Az inputanyagárak csak részben mérséklődtek, a különböző termékpályákon még magas hozamok mellett sem képződik jövedelem a jelenlegi árakon. De ettől még a terményt be kell takarítani, az új gazdasági évet meg kell kezdeni. Vetni kell. Ebből a helyzetből csak erős nemzeti összefogással, erős hittel és kitartással lehet sikeresen talpra állni. Együttműködés egymással, együttműködés a kormányval, az érintett országokkal, az Európai Bizottsággal – ez a siker legfőbb záloga.

Minden eddigi nehézség ellenére az anyaország és a Kárpát-medence gazdái erejüket megfeszítve, töretlen hittel vesznek részt a 13 éve indult Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem program eredményes megvalósításában. A tavaszi búza-szentelő Felvidéken, a gyűjtőpontok kijelölése a Kárpát-medence teljes területén, a búzaösszeöntő ünnepségek szervezése sikeres volt. A Szolnokon megtartott Kárpát-medencei Búzaösszeöntő Ünnepség résztvevőinek legfontosabb üzenete az volt, hogy erős nemzeti összefogással, egymást segítve túl kell jutnunk a nehézségeken. Ezt tették a gazdák az elmúlt évi történelmi aszály időszakában, amikor 1000 tonna gabonát adományoztak a rászorulóknak. Ebben az esztendőben még nem fejeződött be a gyűjtés, de azt már érzékeljük, hogy létszámban és mennyiségben is nőtt az adakozási kedv.

Különösen szívbe markoló a kárpátaljai gazdák összefogása, akik a háború összes nehézségei – így a vetőmag, üzemanyag, eszközök hiánya, a férfiak frontszolgálatára, a menekültek távozása – ellenére 163 tonna adománnyal segítik a rászorulókat. Ők igazán tudják, mit jelent szükségét szenvedni. Mit jelent, ha nincs kenyér az asztalon. Mit jelent feleségként, gyermekként a fronton elesett apa helyébe állni. És mégis küzdenek, mert felelősséget viselnek családjukért és nemzetükért. Köszönet ezért a mélyen emberi helytállásért! Mi pedig itt, a Kárpát-medencében mindent megteszünk azért, hogy segítsünk a rászorulóknak, hogy legyen összel vetőmag minden gazda számára, Kárpátalján is, legyen kenyér és legyen támogatás.

Köszönet illeti mindazokat, akik bármilyen módon bekapcsolódtak a programba, segítettek akár szolgáltatással, akár gabonával, akár pénzzel. Köszönet mindazoknak, akiket megérintett az egymásért érzett, vállalt felelősség üzenete, akik szívükben hordozzák a nemzeti összetartozás érzését.

Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke, a Magosz elnöke

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Két év alatt megtöbbszörözte az Aldi a magyar termelőknek adott megrendelések értékét

Az Aldi 2021 végén önként vállalta, hogy kizárólag magyar friss húst és tojást kínál szortimentjében, továbbá 65 alapvető tejterméke is hazai forrásból érkezik üzleteibe. Azóta az üzletlánc több tízmilliárd forinttal növelte a magyar cégeknek adott megrendeléseit.

Az Aldi az ország egyik meghatározó kiskereskedelmi láncaként szavát adta arra, hogy fontos, alapvető élelmiszerek esetében magyar termékeket tart a polcain, és ezt az ígéretét a jövőben is be kívánja tartani, amivel tovább erősödhet a hazai beszállító partnerek és a kiskereskedelmi lánc közötti üzleti és bizalmi kapcsolat – mondta *Éder Tamás*, a Felelős Élelmiszergyártók Szövetségének elnöke, az üzletláncnak átadott, „Az év friss húsárú kereskedője” elismerés sajtótájékoztatóján.

„A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara részéről kiemelten fontos-

nak tartjuk az Aldi immáron következetesnek mondható vállalását, illetve nyílt kiállítását a hazai termékek mellett meghatározott, kiemelt termékcsoportok terén. Az üzletlánc korábban tett és most megerősített elköteleződése példaértékű – és üzenetértékű is. Egyrészt biztos piacot, stabilitást, másrészt tervezhetőséget biztosít a beszállítóknak, ami mind fontos szempont. Bizom abban, hogy más üzletláncok is csatlakoznak ehhez a példához, hiszen nemzetgazdasági jelentőségű az, hogy a boltokban emelkedjen a hazai termékek aránya” – mondta *Györfly*

Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke.

Az üzletlánc 2011-es döntését a vásárlók is kedvezően fogadták, amit a legtöbb érintett kategóriában növekvő értékesítési mennyiségek is visszaigazoltak. A friss hús esetében több mint kétszeresére nőtt a rendelés értéke, ami – az elmúlt közel két év során – 14 milliárd forinttal haladta meg a megelőző időszak rendelésszállományát. A deklaráltan magyar forrású tejtermékek esetében a vál-

alás óta 11 milliárd forinttal többet fizetett hazai beszállítóinak a cég. Ezen felül 50 százalékkal növelte tejbeszállítóinak számát az ALDI, amelyek számára további 5 milliárd forintos megrendelést nyújtott. Az ALDI 2022-ben közel 50 milliárd forinttal nagyobb értékű megrendelést adott a magyar beszállítóknak szortiment termékekre, mint egy évvel korábban, ezzel számos magyar beszállító számára biztosít exportlehetőséget is.

•NAK

Hogyan állapítható meg részleges kisajátításkor a haszonbérleti szerződések sorsa?

Több jogszabály együttes értelmezése szükséges a termőföldek részleges kisajátítása esetében ahhoz, hogy meg lehessen határozni a haszonbérleti szerződéssel érintett területek pontos sorsát.

Cikkünkben bemutatjuk, hogy a hatályos szabályozás szerint a részleges kisajátítás hogyan érinti a földhasználati szerződést és a jogszabály szerinti földhasználatot a gyakorlatban.

A kisajátításról szóló 2007. évi CXIII. törvény (továbbiakban: Kisajátítási törvény) szerint a haszonbérleti jog a kisajátított ingatlanra vonatkozóan más személyt megillető jognak minősül, ennek értelmében a haszonbérleti szerződés alapján fennálló jogokról is rendelkezni

kell a kisajátítási határozatban. Részleges kisajátítás esetén csak a kisajátított terület rész tekintetében és a kisajátítási határozat rendelkezése alapján, csak részlegesen szűnik meg a földhasználati szerződés.

A földhivatal a földhasználati nyilvántartás részletes szabályairól szóló 356/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Főny. rendelet) értelmében akkor törölheti hivatalból a haszonbérletet a földhasználati nyilvántartásból, ha a használat

megszűnése kétségtelenül megállapítható. A kisajátított földrészlet tekintetében ez természetesen megállapítható, ugyanakkor a bejegyzett földhasználat törlése nem eredményezi sem a haszonbérleti szerződés, sem pedig a haszon-

bérleti jogviszony megszűnését. A részleges kisajátítás eredményeként viszont a földhasználó által használt terület térmértéke egyértelműen csökken a kisajátított terület mértékével.

Tehát a részleges kisajátítás esetén csak a használt terület mértéke változik. Ez alapján csak a szerződés tartalma módosul, viszont a módosulást minden esetben 30 napon belül be kell jelenteni a földhivatal felé.

Javasoljuk ilyen esetekben, hogy a haszonbérlet jelezze a tulajdonos felé a kisajátított terület határvonalainak kitűzésére vonatkozó igényét, annak érdekében, hogy a haszonbérletben álló terület határa a természetben is egyértelműen megállapítható legyen.

•NAGY MÁRTON/NAK

Folytatódik a Helyi termék rendezvénysorozat

A NAK célja a gazdálkodók tájékoztatása a helyi termékekkel kapcsolatos tudnivalókról és az azokhoz fűződő jogszabályi változásokról.

Négy helyszínen folytatódik a Helyi termék rendezvénysorozat 2023. október 3. és 17. között. Az eseményt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózattal közösen szervezi, az Agrárminisztérium, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a Kislépték Egyesület közreműködésével. Az itt elhangzó előadások a tavaszi rendezvénysorozat témáit ölelik fel. Szó lesz az élelmiszergazdaság sajátosságairól és fejlődési lehetőségeiről, a megreformált élelmiszerláncokról és élelmiszer-feldolgozásról, valamint olyan innovatív megoldási lehetőségekről, trendekről és eszközökről is, amelyek a helyi termék előállítását segíthetik

értékesítési lehetőségeik fejlesztésében vagy bővítésében. A rendezvényeken a 2022-ben kiadott Helyi termék kézikönyvet minden résztvevő számára elérhetővé tesszük, ezzel kívánunk segítséget nyújtani a gazdáknak faladataik napi szintű felelős meghozatalában. A NAK célja a gazdálkodók tájékoztatása a helyi termékekkel kapcsolatos tudniva-

lókról és az azokhoz kapcsolódó jogszabályi változásokról. Továbbá helyi jó gyakorlatokat és helyi termék-előállításokat is megismerhetnek az érdeklődők az eseményeken.

A rendezvénysorozat első őszi eseményére 2023. október 3-án Pécsen kerül sor. Ezt követően október 5-én Zalaegerszeg, majd október 11-én Nyíregyháza, és végül

október 17-én Szolnok ad helyet a rendezvénynek. A szervezők szeretettel várják az érdeklődőket.

További információ a www.mnhv.eu/helyitermek honlapon érhető el, ahol regisztrálni is lehet. A Helyi termék 2022 kézikönyv a <https://www.nak.hu/kiadvanyok/kiadvanyok> oldalon érhető el.

•NAK

Szövetés – podcast az agráriumban tevékenykedőknek

Ha szeretne a hírek mögé látni, ha a történesek háttérben megbújó folyamatok is érdeklik, ha mélyebben belelátna az agrár-élelmiszeripar működésébe – a Szövetés podcast önnek szól.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szövetés című podcast-sorozatában rendre az ágazat tevékenységét meghatározó témák kerülnek a fókuszba. Az adásokban az agrár-szektor legégetőbb kérdéseiről beszélgetünk szakmabeliekkel.

A három évad után új köntösben megjelenő Szövetés idei első epi-

zódjában az ukrán válság hatásait, a háború okozta nehézségeket és a kihívások háttérben álló folyamatokat elemeztük. Kiszámíthatatlanság – ez jellemzi napjaink időjárását. De hogyan tudunk alkalmazkodni a változó klímához? Erre is kerestük a választ következő adásunkban, de a NAK által üzemelte-

tett Országos Jégkarmérséklő Rendszerről, a vele kapcsolatos tévhitekről is szó volt.

Egy másik adásban az árstop kérdéskörét elemeztük, azt is megvitattuk, hogy miként hatott az egyes alapvető élelmiszerekre bevezetett ársapka az agrár-élelmiszeriparra, de a kiterjesztett gyártói felelősség hatásairól is szó volt.

A Szövetés legújabb évadának minden eddigi epizódja elérhető a NAK Spotify, valamint YouTube csatornáján, illetve a Soundcloudon, és folyamatosan kerülnek fel az újabb tartalmak.

Ne maradjon le az ágazatot érintő legfrissebb információkról, iratkoz-

zon fel a NAK YouTube vagy Spotify csatornájára. Hallgassa ön is a Szövetést! Legyen jelen a jövő agráriumban!

•NAK

Újabb segítség az agrárvállalkozásoknak

Újabb segítség az agrárvállalkozásoknak, a kormány a Széchenyi Kártya Programon keresztül rendkívül kedvező, kamattámogatott hiteleket biztosít a gazdák számára – jelentette be Lóga Máté, a Gazdaságfejlesztési Minisztérium gazdaságfejlesztésért és nemzeti pénzügyi szolgáltatásokért felelős államtitkára.

Az agrárium a háború és szankciók sújtotta nehéz gazdasági helyzetben különösen fontos ágazat mind nemzetgazdasági, mind pedig élelmiszerbiztonsági szempontból, ráadásul kiemelkedő szerepet tölt be a szankciós élelmiszerinfláció leküzdésében, így a családok megvédésében is.

Az agrárium helyzetét tavaly a történelmi, 1,4 millió hektáron több mint 50 ezer termelőt érintő aszály, idén pedig az ezerszeresére emelkedett ukrán gabonaimport sújtja. A termelési költségek megemelkedése és a csökkenő termelői árak jelentős veszteséget okoznak, egyszerre rombolva az ágazat eredményességét.

Lóga Máté, a gazdaságfejlesztésért és nemzeti pénzügyi szolgáltatásokért felelős államtitkár megállapította, hogy a jelenleg elérhető „normál” Agrár Széchenyi Kártya konstrukcióhoz biztosított támogatási mérték a jelenlegi magas kamatkörnyezetben csupán kismértékben tudja csökkenteni az agrárvállalkozások fizetendő kamatterheit.

Hozzátette: tekintettel az agrárium nemzetgazdasági szerepére, a magyar kormány határozottan fellép a mezőgazdaságot érintő finanszírozási nehézségek enyhítése érdekében, így a bajba jutott gazdák számára egy többlettámogatott Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel dolgozott ki.

A többlettámogatott folyószámlahitel a jelenlegi szankciós kamatkörnyezetben rendkívül kedvező, 5%-os kamatot tesz elérhetővé az agrár mikro-, kis- és középvállalkozások számára.

A termék a maximum 100 millió forint összegű, a programot szabályozó rendelet hatályba lépésétől számított 9 hónapon belül megkö-

tött hitelszerződések esetén vehető igénybe az Agrár Széchenyi Kártyát forgalmazó hitelintézeteknél.

Lóga Máté kiemelte, hogy az olcsó finanszírozás elengedhetetlen feltétele a versenyképes mezőgazdaságnak, így a kormány intézkedése hozzájárul az agrárgazdálkodók stabilitásának és biztonságának megőrzéséhez, a megfelelő minőségű magyar termékek biztosításához, így az ágazatban foglalkoztatottak munkahe-

tárcavezető arra emlékeztetett, tavaly a történelmi aszály 1,4 millió hektáron több, mint 50 ezer termelőt érintett, a háború következtében több, mint ezerszeresére emelkedő ukrán gabonaimport pedig jelentős kihívások elé állítja a termelők értékesítési lehetőségeit.

Idén a háború és a szankciók okozta magas termelési költségek, illetve az ukrán gabonaválság miatt csökkenő termelői árak hatása

tás részleteiről szólva Nagy István kiemelte, a megemelt összegű kamattámogatást a maximum 100 millió forint hitelkerettel rendelkező agrárvállalkozások vehetik igénybe. A termelőknek a rendelet hatályba lépésétől számítva 9 hónap áll rendelkezésre a legfeljebb 3 éves futamidejű hitelszerződés megkötésére. A tárcavezető arra is felhívta a figyelmet, hogy a megemelt kamattámogatás a normál Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahittel már rendelkezők számára is elérhető lesz, hiszen most mindenkinek szüksége van további segítségre.

A miniszter hangsúlyozta, a kormány az ukrán gabonaválságban is a termelők mellett áll, ezért az elhúzódó háború és a szankciók okozta nehéz gazdasági helyzetben is biz-

lyeinek megőrzéséhez is. Emellett a költségek csökkenésével olcsóbban állíthatók elő az élelmiszerek, ezzel is hozzájárulva a szankciós infláció további leszorításához.

Nagy István agrárminiszter kiemelte, hogy az intézkedés hozzájárul a termelés zavartalan folytatásához és az élelmiszerellátás biztosításához. A

együttesen okoz nehézséget a gazdálkodóknak – tette hozzá. Nagy István kifejtette, a termelés zavartalan folytatása és az élelmiszerellátás biztosítása érdekében a kormány megteremti annak feltételeit, hogy az Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahitelhez (ASZK) kapcsolódó kamatszint 5% legyen. Az új támoga-

tosítja a várhatóan 130-140 milliárd forint összegű gazdálkodói hitelhez a kiemelten kedvező kamatozású, szabad felhasználású folyószámlahitel felvételének lehetőségét. A konstrukció a tervek szerint a lehető leggyorsabban, még az ősz első felében elérhetővé válik.

• DÉNES ZOLTÁN

SZÉP-KÁRTYÁVAL MÁR A BOLTOKBAN IS VÁSÁROLHAT

Augusztus 1-től az év végéig már hideg élelmiszereket is vásárolhat a boltokban SZÉP-kártyájával. A munkáltatók pedig idén akár további **200 000 Ft** értékű, egyösszegű, kedvező adózású béren kívüli juttatásban részesíthetik munkavállalóikat.

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

Sikeres „szakmakóstolón” ismerkedhettek az agrár- és élelmiszeripari területtel a fiatalok

Idén is nagy sikerrel zajlott le a Szakmakóstoló pályaeorientációs programhét. A szakképző intézmények igen színvonalas bemutatókkal és szakmai programokkal várták a fiatalokat.

Beigazolódtott ebben az évben is, hogy az élményalapú, játékos ismeretszerzés hatékonyan szólítja meg az agrárszakmákat megismerni vágyó általános iskolai diákokat. Ez történt az idén nyáron a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara támogatásával már ötödik éve megszervezett Szakmakóstoló pályaeorientációs programhéten is, ahol a szakképző intézmények színvonalas bemutatókkal és programokkal várták a diákokat, akik 20 fős csoportokban „kóstolgatták” az általuk választott agrárszakmát.

A programhét célja az volt, hogy a meghirdetett és a tanulók által választott szakmákat és szakmairányokat minél szélesebb körben mutassák be, gazdálkodókat is bevonva. Így az érdeklődő, és aktív gyermekek betekintést kaptak a növénytermesztéshez és állattenyésztéshez kapcsolódó munkálatokba, az élelmiszerkészítés fortélyaiába, az agrárgépeszter rejtelmeibe, valamint erdőgazdálkodási és vadgazdálkodási ismeretekre is szert tehettek.

Így például a borjúneveléshez kapcsolódó feladatokat is kaptak a születéstől az első fejésig, vagy meg kellett határozni a magvak nedvességtartalmát, részt vehettek talajjelőkészítési, talajtakarási műveleteken és ismerkedhettek a precíziós gazdálkodás lépéseivel. Az élelmiszerkészítés területén a tej elsődleges vizsgálata, sajtüzem

felszerelése, szikvízgyártás és lekvárkészítés, cukrászipari alapfogások, mézeskalács készítés és díszítés is a feladatok között volt. A gépezet iránt érdeklődők megismerkedhettek az alkatrészekkel, a gépüzemeltetéssel, tesztvezetést és peremező drónbemutatót is tartottak. A játékos szakmai ismeretek és gyakorlati bemutatók mellett a gyermekek a nap zárásaként vetélkedőkön, szintetizáló kvízzjátékokon mérhették össze a nap folyamán szerzett tudásukat,

ismereteiket. A hét zárásaként pedig a szülők is meghívást kaptak, a vármegyei szakképzési referensek bemutatták nekik a továbbtanulási utakat az agráriumban, illetve a szakképzésben elérhető tanulói juttatásokat.

A program végén elégedettségi kérdőívet töltöttek ki a diákok. A visszajelzések alapján megállapítható, hogy a gyermekek 95 százalé-

ka szívesen vett részt a programhéten, és segítette őket a későbbi pályaválasztásban. Átlagosan a gyerekek 70 százaléka jelölte meg azt, hogy a Szakmakóstoló héten megismert szakma szerepelni fog a továbbtanulási tervében között.

• OLASZ JUDIT SZAKKÉPZÉSI SZAKÉRTŐ/NAK

Ősszel is népszerűsíti a kamara az agrárszakképzést

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara pályaeorientációs programsorozata 2023 őszén is népszerűsíti az agrárszakképzést.

A NAK a mezőgazdasági és élelmiszeripari szakmák/szakmairányok népszerűsítését, a pályaválasztó fiatalok és szülei tájékoztatását, valamint az agrárszakképző intézményekbe történő beiskolázás elősegítését kiemelt feladatának tekinti.

Bár a Szakmakóstoló programhét befejeződtek, az érdeklődők továbbra sem maradnak információ nélkül a pályaválasztással kapcsolatban. A NAK Szakképzési és Szaktanácsadási Igazgatósága a köztestület vármegyei szervezeteinek, az agrárszakképzési intézmények, valamint a mezőgazdasági gépész és mezőgazdasági gépésztechnikus szakmák esetében a MEGFOSZ köz-

reműködésével 2023 őszén ismét megszervezi az őszi pályaeorientációs programsorozatot, amely minden vármegyére kiterjedően tovább népszerűsíti az agrárszakképzést a 6-7-8. osztályos általános iskolai tanulók és szülei körében.

Az őszi programsorozat keretein belül 2023. szeptember 18–november 24. között országosan tervezetén 85 alkalommal körülbelül 4400 résztvevő (általános iskolai tanuló, szülő, pedagógus) kaphat betekintést 52 agrárszakképző intézmény, valamint 60 gazdálkodó életébe.

A programnapok során elsősorban, de nem kizárólagosan a vármegyei AM fenntartású agrárszakkép-

zésben érintett középiskolák és tangazdaságai, a duális képzésben résztvevő mezőgazdasági és élelmiszeripari gazdálkodók, üzemek látogatása, valamint az agrárszakmák bemutatása valósul meg.

A programok iránt érdeklődő pályaválasztás előtt álló tanulók számára a szakmai napok alkalmával lehetőség nyílik a munkafolyamatokba való tényleges bekapcsolódásra, szakmai tevékenységek megismerésére, annak érdekében, hogy szakma- és intézmény választásuk tudatos döntés legyen. A

programok megvalósításánál fontos szempont, hogy élmény alapú, tevékeny és cselekedtető formában ismertessük meg a résztvevőkkel a szakmajegyzék szerinti agrárszakmákat/szakmairányokat. Az érdeklődő tanulók, szülei és a kísérő pedagógusok a programsorozat keretében az élelmiszeripari, a környezetvédelem és vízügy, valamint a mezőgazdaság és erdészet ágazat 26 agrárszakmájával/szakmairányával ismerkedhetnek meg.

• SZÉKELYNÉ BOGNÁR JÚLIA SZAKKÉPZÉSI SZAKÉRTŐ/NAK

 MAGYARORSZÁG
 KORMÁNYA

Sikeres volt az agrárpetíció!

Mostantól törvény tiltja a földadó kivetését!

A NAK és a MAGOSZ petíciót indított a földadó eltörléséért, amit több mint 120 ezren írtak alá. Ezért Magyarország Kormánya a gazdaszervezetekkel közösen megalkotta azt a törvénymódosító javaslatot, amely nem engedi, hogy az önkormányzatok a jövőben adót vessenek ki a termőföldre.

Soha többé földadót!

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Készült Magyarország Kormányának megbízásából.

Már az idei földadót sem kell befizetni, aki pedig befizette, annak visszajár!

Sikeres volt az agrárpetíció, szeptembertől törvény tiltja a földadó kivetését

Hatályba lépett a földadó eltörlését kimondó törvénymódosítás szeptember 1-jén. Sőt, a szabályozás azt is egyértelműen kimondja, hogy már az idei évre vonatkozó földadót sem kell befizetni, aki pedig befizette, annak október 1-ig vissza kell fizesse az önkormányzat!

Mint korábban is hírt adtunk róla, több mint 120 ezer aláírás gyűlt össze a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (MAGOSZ) által a települési földadók eltörléséért indított petíció keretében. A kormány egyértelműen a gazdák mellé állt a kérdésben, a szükséges törvénymódosító javaslatot – annak közös szakmai kidolgozását követően – május 19-én Gyóffy Balázs, a NAK elnöke, Jakab István, a MAGOSZ elnöke, Nagy István agrárminiszter, valamint Nyitrai Zsolt, a miniszterelnök főtanácsadója együtt nyújtotta be az Országgyűlés számára.

Az Országgyűlés pedig szinte soron kívül, már július 4-én elfogadta a földadók eltörlését célzó törvénymódosító javaslatot. A gyakorlatban ez a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosítását jelenti, ami ez év szeptember 1-jén már életbe is lépett. A jogszabály értelmében a települések önkormányzatai nem vethetnek ki adót termőföldre, a termőföld tulajdonjogára és a termőföldre ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jogra. Továbbá ezzel összefüggésben július 14-én megjelent a 2023. évi települési földadó visszatérítéséről szóló kormányrendelet, ami szerint az az önkormányzat, amely a termőföldre, termőföld tulajdonjogára vagy termőföldet terhelő, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jogra települési adót állapított meg, köteles annak a 2023. adóévre jutó, megfizetett, beszédett összegét október 1-jéig visszatéríteni. A 2023. adóévre jutó, eddig meg nem fizetett összeget sem kell megfizetni, azt az önkormányzat nem szedheti be.

A földadó kérdésének rendezése azután vált szükségessé, hogy Már-

ki-Zay Péter, a baloldal korábbi miniszterelnök-jelöltje, Hódmezővásárhely polgármestere tavaly földadót vetett ki saját településén, és több baloldali polgármester is elkezdte ezt a gyakorlatot követni. A kamara és a MAGOSZ már a hódmezővásárhelyi szavazás előtt is felhívta a helyi képviselők figyelmét arra, hogy ne hoz-

stabil körülmények között végezhesék feladataikat.

A magyar gazdák a háború, a szankciós energiaválság, problémák mellett is folyamatosan helyt állnak, ezért nem plusz teherrel kell nehezíteni a munkájukat, hanem segítséget kell nyújtani számukra és köszönettel lenni feléjük.

zanak a gazdákat sújtó döntést, majd tavaly decemberben petíciót indított a földadó bevezetése ellen, amelyet több mint 120 ezren írtak alá.

Nagy István agrárminiszter a módosító törvényjavaslattal kapcsolatban elmondta, hogy a kormány meghallotta a gazdatársadalom kérését és meg is tették a szükséges lépéseket. Mint fogalmazott, a magyar kormány és a gazdák szövetsége „tűzben edzett”, ezért most és a jövőben is mindent megtesznek azért, hogy a gazdálkodók nyugodt és

Gyóffy Balázs, a NAK elnöke a sajtóban is köszöntetet mondott azért, hogy Magyarország kormánya figyelembe vette a több mint 120 ezer aláírást, és a vártnál hamarabb fogadta el az Országgyűlés azt a törvénymódosító javaslatot, amely a gazdákat tehermentesíti a földadó fizetése alól.

Jakab István, a MAGOSZ elnöke hasznosnak ítéli a szabályozást, hazánk kormánya a gazdaszervezetekkel együtt dolgozva, úgy alkotta meg a jogszabály-módosítást, hogy a

jövőben semmilyen módon ne lehessen megadóztatni a gazdák által művelt és használt földet. „Soha többet földadót!” – a petícióban ezt kérték és a kormány meghallotta a kérést.

Nyitrai Zsolt, a miniszterelnök főtanácsadója fontosnak tartja, hogy a magyar gazdák tudják, kitől mire számíthatnak a közéletben. Mint mondta, a baloldal képviselői még a földadóval kapcsolatos vita során is elmondták, hogy a földet meg kell adóztatni és ezt általánossá kellene tenni. Ebből az is látszik, a baloldal képviselői nem a gazdák oldalán áll-

nak, érdekeiket nem képviselik sem Budapesten, sem Brüsszelben. A főtanácsadó szerint köszönet illet mindenkit, aki a törvénymódosítást segítette: a kormányt, az Agrárminisztériumot, a gazdaszervezeteket és természetesen a magyar gazdákat.

A földadó eltörlése a magyar gazdák összefogásának erejét is jól mutatja, a gazdaszervezetek, illetve a kamara a jövőben is érdekükben végzi a munkáját.

Ennek az adózási változásnak minden őstermelő örülhet

Sikerrel járt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a MAGOSZ közös kezdeményezése, az őstermelők új beruházásuk esetén elszámolhatják a termelésben használt és eladott tárgyi eszköz árát, így az értékesítésből befolyt összeg után nem kell személyi jövedelemadót fizetni.

Termelési tényezők értékesítése esetén, 2022. január 1-jétől a jövedelmet a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Sza tv.) 58. §-a szerint az ingó vagyontárgy átruházásából származó jövedelemre, ingatlan esetében pedig a Sza tv. 59-62. §-a szerint az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelemre vonatkozó szabályok szerint kellett megállapítani.

Ennek következményeképpen, ha a mezőgazdasági őstermelő a tárgyi eszközként szolgáló ingóság (pl. traktor) beszerzési árát a költségek között korábban már elszámolta, úgy a teljes eladási ár képezte a személyi jövede-

lemadó alapját, ami nagyobb értékű gép értékesítése esetén súlyos, adott esetben vállalhatatlan adóterhet rótt a háborús szankciók okozta gazdasági recesszió nyomása alatt küzdő magyar agrártársadalomra, és negatív hatott az agráriumban feltétlenül szükséges innovációs folyamatokra. A fentiek okán a NAK és a MAGOSZ közösen kezdeményezte az Sza tv. fenti rendelkezésének mihamarabbi módosítását.

A kezdeményezés kormányzati támogatottságának köszönhetően az Országgyűlés 2023. július 4-én elfogadta az ingó értékesítésre vonatkozó módosításokat, amelyek 2023. július 14-én kihirdetésre is kerültek.

A módosítás értelmében a gazdálkodó az őstermelői tevékenység keretében hasznosított, kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz értékesítéséből származó bevétel az igazolt költségeken túl csökkentheti az őstermelői tevékenység keretében hasznosított, kizárólag üzemi célt szolgáló azon tárgyi eszköz értékcsökkenéséért még el nem számolt beruházási költségével, amelyet a tárgyévben, illetve a tárgyév utáni évben az adóbevallás benyújtásáig, de legfeljebb a bevalás benyújtására nyitva álló határidőig szerez meg. A beruházási költségnek az átruházásból származó bevételt meghaladó része érték-

csökkenési leírásaként továbbra is elszámolható. [Sza tv. 58. § (13) bekezdés]

Lényeges, hogy az őstermelő a tárgyi eszköz nyilvántartását úgy kell, hogy vezesse, hogy abból megállapítható legyen, a tárgyi eszköz értékesítéséből származó bevétel mely tárgyi eszköz beruházási költségével csökkenti.

A kedvezőbb szabályozás az őstermelői tevékenység keretében hasznosított kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz 2022. január 1-jét követően megvalósuló értékesítése esetén is alkalmazhatóvá válik. [Sza tv. 104. § (3) bekezdés] A törvény idézett rendelkezései a kihirdetést követően már hatályosak, melynek eredményeképpen az érintett gazdálkodói kör önellenőrzés keretében módosítani tudja a 2022. adóévre benyújtott adóbevallását.

• DR. BUZÁS TIVADAR/NAK

Súlyos fagykárok tizedelték az őszibarack ültetvények termését

Jelentős károkat okoztak a tavaszi fagyok a hazai őszibarack ültetvényeken, így az átlagosnál jóval gyengébb termés várható ebben az évben – derül ki a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet (FruitVeb) közös körképéből.

Az elmúlt évek eredményei is jól mutatják, a klímaváltozás egyre nagyobb veszélyt jelent az ültetvényekre, ezért elkerülhetetlen az új, ellenállóbb ültetvények telepítése, a fajtahasználat optimalizálása és a korszerű termesztési módszerek elterjesztése.

Sajnos az idén sem reménykedhetünk bőséges termésben a hazai őszibaracktermesztők. Az ültetvények komoly fagykárt szenvedtek, az ország minden termeszőköri területén érezhető hatása volt a tavaszi fagyoknak. A kedvezőtlen termőhelyi adottságokkal rendelkező területeken és az érzékenyebb fajtáknál a kár mértéke akár a 100 százalékot is eléri, míg az ellenállóbb, jó fagyűrő képességű fajták esetében 60-80 százalékos károkról érkeztek jelentések. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet (FruitVeb) becslése szerint a jó fagyűrő fajták esetében is csupán gyenge, közepes eredménnyel számolhatunk a termelők.

A betakarítás június végén kezdődött és egészen szeptember közepéig tart majd. A számottevő fagykár miatt összességében nagyon gyenge termés várható ebben az évben.

Hazánkban az idén mintegy 2466 hektárról takaríthatják be a termést a gazdálkodók. A legfontosabb termeszőköri terület Csongrád-Csanád vármegyében található, ahol az ültetvények felülete meghaladja az 1070 hektárt. Említésre méltó terület van még Bács-Kiskun vármegyében (317 hektár), továbbá Pest (366 hektár) és Szabolcs-Szatmár-Bereg (136 hektár) vármegyékben zajlik a termesztés nagy része. Nektarint, az őszibarack egy változatát és mellett mintegy 113 hektáron termesztik az országban.

A fenti számok alapján jól látható, hogy az elmúlt évtizedekben jelentősen visszaesett az őszibaracktermesztés hazánkban. Míg a 70-es években az árutermelő őszibarack-ültetvények területe elérte a 13 ezer hektárt, ma már alig néhány ezer hektáron folyik őszibarackter-

mesztés hazánkban, ha megfelelő fajtákkal és megfelelő termesztéstechnológiával dolgoznak a kertészek. A hosszú évek óta zajló globális klímaváltozás komoly kihívást jelent a kertészeti ágazatnak is, fokozottan ellenálló gyümölcsfajták telepítésére lenne szükség.

mesztés az országban. Az is komoly problémát jelent, hogy az ültetvények döntő része elöregedett, elavult művelési rendszer és korszerűtlen, illetve elaprózott fajtahasználat jellemzi az ágazatot. Az éves termésmennyiségekben komoly ingadozások voltak az elmúlt években, az időjárási körülményektől függően 16-45 ezer tonna között mozgott a hazai őszibaracktermés.

A szakemberek szerint az őszibaracktermesztés csak akkor lehet

jelentős hazánkban, ha megfelelő fajtákkal és megfelelő termesztéstechnológiával dolgoznak a kertészek. A hosszú évek óta zajló globális klímaváltozás komoly kihívást jelent a kertészeti ágazatnak is, fokozottan ellenálló gyümölcsfajták telepítésére lenne szükség.

vagyis a barack húsa könnyen elválk a magjától.

Az elmúlt években hazánkban is egyre nagyobb népszerűségnek örvend az úgynevezett lapos barack, amelynek gyümölcse lapított gömb, fehér húsú, ellenben mag körül piros, valamint magvaváló. A nektarin az őszibarack egyik változata, csupán kopaszsága különbözteti meg tőle. Szórtelességét, egy domináns álléhiányának köszönheti.

A vásárlás során, ha frissen szeretnénk elfogyasztani a barackot, érdemes az illat alapján választani.

Minél édesebb a gyümölcs illata, annál érettebb a barack. Az érett barack nemcsak ízletesebb, de vitaminokban, tápanyagokban is gazdagabb. Ne aggódjunk, ha kicsit keményebb gyümölcsöt vásároltunk, ugyanis az őszibarack utóérő, így néhány nap után fogyasztásra érett állapotba kerül. Azonban minden esetben, a vásárlást követően azonnal hűtőben tároljuk, ahol 1 hétig is eltartható.

• NAK

Kedvezett a csapadékos nyár az almaültetvényeknek

Jó termésben bízhatnak az idén a hazai almatermelők, a múlt évi súlyos aszálykárok után egyelőre úgy tűnik, lesz mit betakarítani az ültetvényekről.

Az idén az időjárás is az almatermelők mellett áll: a tavaszi fagyok megkímélték a legtöbb ültetvényt a komolyabb fagykároktól, a csapadékban gazdag nyár és a viszonylag rövid kánikulai időszakok pedig segítik a gyümölcsök fejlődését – derül ki a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, valamint a Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet (FruitVeB) közös körképéből. A léalma felvásárlási árakkal ugyanakkor nem elégedtek a termelők, az egyik hazai feldolgozó olyan alacsony árat kínál az ipari minőségű almáért, ami arra sarkallhat sok termelőt, hogy felhagyjon a tevékenységével.

Bár a tavaszi fagyok éreztették hatásukat az almáskertekben – a legjelentősebb fagykárok a Dunántúlon és az ország középső térségében jelentkeztek –, a legjelentősebb természetközvetlenek számító észak-keleti országrész almaültetvényeit az idén nem érintette súlyosan a fagy. Az almában jelentősebb terméskötődési, illetve terméshullási problémákat sem tapasztaltak a szakemberek. Az időjárás május óta kifejezetten kedvezően hat az almatermelésre, a bőséges csapadék jót tesz a növények fejlődésének, ráadásul az idei nyáron a forróság okozta hő- és sugárzási stressztől sem kell tartaniuk a gazdálkodóknak. Az elegendő csapadéknak köszönhetően a gyümölcsméretekkel sem lesz gond ebben a szezonban, a szakemberek szerint még az öntözetlen ültetvényekben is már most akkora, vagy még nagyobb a gyümölcsök mérete, mint tavaly betakarításkor.

A viharkárok ugyanakkor jelentős fejtörést okoznak a gazdálkodóknak, az idei szeszélyes nyári idő miatt az átlagosnál is több a vihar-

és jégkár volt az ültetvényeken. Mindez főként a minőségre van hatással. Az ipari alma arányát növeli a csapadékos és hűvös tavasz miatt gyakoribbá váló gombás betegségek megjelenése is.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a FruitVeB közös becslése szerint az idén összességében mintegy 500-550 ezer tonna közötti almatermés várható. Ebből a mennyiségből 400-430 ezer tonnát tehet ki az

ipari almatermés, az egyik külföldi tulajdonú, hazánkban működő feldolgozó ugyanakkor a múlt héten olyan felvásárlási árat tett közzé, ami a termelők szerint megalázóan alacsony összeg. A kamara Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei szervezete több olyan jelzést is kapott, miszerint ha ennyire olcsón veszik át az almát a feldolgozók, akkor az 5-10 hektáron gazdálkodó termelők egyszerűen ki fogják vágni az ültetvényeiket, és mást fognak termeszteni az alma helyett.

Hazánkban egyébként az idén mintegy 20564 hektáron folyik almatermelés. A legfontosabb természetközvetlenek továbbra is Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye,

folyamat a jövőben is folytatódhat, a szakemberek előrejelzése szerint a szakemberek előrejelzése szerint a termőterület évente mintegy 1000 hektárral csökkenhet az előttünk álló időszakban, de ez a folyamat rosszabb esetben drasztikusan fel is gyorsulhat.

Az itthon megtermelt alma jelentős része a hazai piacra kerül. Az ipari alma többségét a léüzemek dolgozzák fel, míg az étkezési minőségű gyümölcsökkel a boltokban és a piacokon találkozhatnak a vásárlók. A fajtaválaszték igen széles, a legkedveltebb a Gala, a Golden Delicious, a Red Delicious, a Jonagold és az Idared fajták, de folyamatosan növekszik az újabb választék bővítő fajták köre.

ipari alma és 100-120 ezer tonna a friss piacra szánt gyümölcs.

A FruitVeB, majd a NAK az almatermés előtt két találkozót is szervezett a témában, először a feldolgozókkal egyeztetettek, aztán a gazdálkodókkal. A megbeszélést követően a szabolcsi termelők joggal bízhattak abban, hogy a szezon nem nyomott árral indul

ahol összesen 15 136 hektár almaültetvény található. E mellett Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok és Zala vármegyékben is jelentős felületen természetközvetlenek almát a gazdálkodók. A termőterület sajnos évről évre szűkül, tíz évvel ezelőtt például még mintegy 30 ezer hektár almaültetvény volt az országban. Az ágazat kilátásait tekintve a

szakemberek előrejelzése szerint a termőterület évente mintegy 1000 hektárral csökkenhet az előttünk álló időszakban, de ez a folyamat rosszabb esetben drasztikusan fel is gyorsulhat.

• NAK

EUROPÁI Frisi Csapat
Az ízek ereje!

Töltődj fel a zöldségek és a gyümölcsök szupererejével!

frutti-veggi.hu
europaifriscsapat
europaifriscsapat

europaifriscsapat
@europaifriscsapat
@europaifriscsapat8037

ENJOY IT'S FROM EUROPE

Ennek a promóciós kampánynak a tartalma csakis a szerző álláspontját tükrözi, és kizárólag ő tartozik érte felelőséggel. Az Európai Bizottság és az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA) semmilyen felelőséget nem vállal a kampányban szereplő információk esetleges felhasználását illetően.

Kiemelkedő szerepet tölt be a hazai agráriumban a gabonatermesztés

Az elmúlt pár évben jelentős kihívások érték a magyar agrárium talán legkiegyensúlyozottabb piaci szegmensét is, a gabonatermesztést.

A mezőgazdaság mindig is kulcsfontosságú szerepet játszott Magyarország gazdasági szerkezetében, és a gabonatermelés az egyik kiemelkedő ágazat, amely jelentős hatással van az ország agrárszektorára. Az elmúlt négy évet leszámítva egy kiegyensúlyozott alacsonyabb költség szinten előállított tervezhető áron történő értékesítés jellemezte a hazai piacot. Az elmúlt pár év jelentős változásokat hozott. A piaci folyamatok során az ASP, a Covid-19 és az ukrán-orosz konfliktus következményei felborították piacainkat. Közel tíz év után kínálati piac alakult ki a gabonaszektorban.

Az előző évi történelmi aszályt követően a gazdálkodók különösen nehéz helyzetben vannak az idei évben. A Fekete-tengeri kikötői útvonalak az orosz-ukrán konfliktus okozta szállítási problémák miatt

felborultak, így a tranzitként az észak-afrikai térségbe szánt tételek az EU piacain kerültek levezetésre. Az előző év aszályos időjárása miatt kiesett termés sokszorosa került be az EU területére, mely jelenleg is túlkínálatot okoz. A helyzetet tovább fokozza, hogy az idei évben hazai viszonylatban egy normál termés került betakarításra, ennek eredményeként mind tárolási mind a belpiaci kiszolgálás a fent említett okok miatt akadályozott. Az EU területén is hasonló a helyzet, az ukrán kényszerértékesítése a megjelenő importtal az árakat lenyomta. Az ukrán-orosz konfliktus kirobbanása óta Ukrajnából mintegy 70 millió tonna áru került a világpiacon, amelynek 40 százaléka az Európai Unióban került értékesítésre.

Jelenleg túlkínálat alakult ki, mely alacsonyban tartja az árakat, ez a

párizsi árutózsde (MATIF) is vissza-köszön. Látható, hogy a hazai piacon az elmúlt évek trendjeitől eltérő árkülönbségek alakultak ki. A MATIF árhoz képest 10.000 forinttal voltak alacsonyabbak a magyar termelői árak, most jelenleg 30-40.000 Ft a különbség. A jelentős eltérést a kereskedői magatartás jelentősen befolyásolja amellyel, hogy az ukrán gabona is sújtja mind a belső és külső piacainkat egyaránt.

A kínálati piac sajátosságai kedvezőtlenül hatnak a termelőkre, hiszen az értékesítés nyomott áron történik, így idén a tavalyi aszályos időszakhoz hasonlóan csak veszteséget tudnak realizálni a gazdák. A kínálati piac kedvezőtlen hatásai közé tartozik az árak ingadozása is. Az árak változékonysága nehezítheti a termelők tervezését és stabilitásának fenntartását. Az alacsonyabb árak a termelők bevételecsökkenését eredményezik, ami hosszú távon befolyásolhatja a gazdálkodást és az ágazat stabilitását a beruházásokat.

Az alacsony árak mellett a termelési költségek is fontos szerepet játszanak, főként, ha a tavalyi esztendő

figyelembe vesszük. A drasztikusan emelkedő input költségek (például üzemanyag, műtrágya, növényvédőszer, vetőmag, alkatrészek) és a rendkívül alacsony termésátlag jelentősen csökkentették a termelői nyereséget. Külön kiemelendő, hogy a felvásárlási árak nem arányosan emelkedtek az inputköltségekkel. Az idei esztendő során még a tavalyi drágán megvásárolt inputanyaggal kell a termelési költségeket számolni úgy, hogy a terményár a tavalyi árhoz képest kevesebb mint a felére esett vissza. A forint jelenlegi gyengülése sem okozott érezhető változást az árak tekintetében.

Összességében a kínálati piac kialakulása és az azt kísérő piaci folyamatok jelentős negatív hatásokat gyakorolnak a magyar gabonatermelőkre. Fel kell készülni, hogy az elkövetkező években az ukrán termés velünk marad, amely tovább nehezíti majd az értékesítést. A volatilis árak miatt a termelőknek napi szinten kell követni az árak mozgását, hogy kedvezőbb pozícióban tudjanak értékesíteni.

• NAK

A Magyarok Kenyere egy új nemzeti ünneppé, az összmagyarság ünnepévé nőtte ki magát

Hagyományörző programelemek, termelői falu, ökumenikus áldás, kiemelt protokoll köszöntők, ünnepi beszédek, rottyogó kondérok, ökörsütés, számtalan búzas zsák határon innen és túlról, és határtalan barátság és szeretet – ez jellemezte a Kárpát-medencei búzaösszeöntés ünnepét.

Szolnokon 13 éve sütik a Kárpát-medence kenyerét, és végre eljött az a nap, amikor két fontos Kárpát-medencei ünnep, a búzaösszeöntés és a kenyérsütés összeért, melyre kiemelten büszke a város – fogalmazott köszöntőjében a házigazda, Szalay Ferenc polgármester. Hubai Imre Csaba, a NAK vármegyei elnöke nyitó gondolataiban kiemelte: „A mi helyzetünk sem könnyű, de a térségben ebben az esztendőben 208 tonna gabonát gyűjtötünk.”

„Hála és köszönet a gazdáknak, hogy a természet áldásával, néha súlyos próbatételek között a nap huszonnégy órájában dolgoznak, szolgálnak – mondta köszöntőjében dr. Kálai Mária, országgyűlési képviselő, amire dr. Berkó István főispán is ráerősített: „Nem lehet ezt elégszer ismételni, hogy a gazdák sokkal többet tesznek annál, minthogy a saját családjuk megélhetését biztosítsák: ellátnak egy országot, egy nemzetet, talán mondhatom, hogy kontinenseket is élelmiszerez, úgyhogy azt gondolom a gazdákkal csak közösen együttműködve lehet a jövőt elképzelni, ahogy az a vármegyében is jól működik.”

Ifjabb Hubai Imre, a vármegyei közgyűlés elnöke köszönetet mondott a határon innen- és túli gazdáknak és tisztelettel fejezte ki az önkormányzatok, egyházi és karitatív szervezetek részére, akik maguk is sokat tesznek azért, hogy a búzagyűjtés

eredménye eljusson a rászorulókhoz. Kiemelte: a magyar nemzetnek mindig is nagy szüksége lesz az agrárgazdaságra épülő büszke ön- és identitástudattal rendelkező dolgozó és összetartó szolidáris közösségekre.

Nagyné Legény Ildikó, a Magosz gazdasszony tagozatának elnöke megkülönböztetett tisztelettel köszöntötte a gazdasszony társakat, akik immár egységben, orszá-

százas szervezatként, támogató környezetben élnek, akik a támogatásért cserébe megígérhetik, hogy minden nap elvégzik majd a munkát, amellyel a magyarok asztalára magyar élelmiszert tudnak biztosítani és megőrzik azokat az értékeket amiket az idősebb generációtól vettek át, hogy majdan ők is tovább adhassák a gyermekeik számára.

„Kárpátalján 2023 a reménység éve”- emelte ki Zán Fábrián Sándor

gos szervezetté alakulva erősíti tovább a magyar agráriumot. „A magyar mezőgazdaságban ugyanolyan fontos feladat az adminisztráció elvégzése, és rendkívül fontos feladatunk nőként a hagyományaink őrzése, gondozása és továbbadása gyermekeink számára.” Szigeti Szabolcs, a Magosz ifjú gazda tagozatának alelnöke hozzátette: „hasonlóképp az ifjú gazdák is felsorakoztak,

püspök. „A háború árnyékában élő nemzetrész reménységgel tekint a jövő felé, a felebaráti nemzettársaink biztatást is megtapasztalva jó reménységgel vagyunk a jövőt illetően.” Majd jelezte, hogy a program számukra bátorítást és biztatást jelent, általa mindennapokban érezhetik, hogy ott vannak a tizenötmillió búzaszem között. Hasonlóan vélekedett Szenthe Anna, a Diaszpóra

Tanács kanadai elnöke, aki a diaszpóra képviselőjében elmesélte: „a világvilág idején kerestünk egy olyan programot, amely megerősíti hitünket és magyarságunkat, a magyar összetartást, így fogadtuk rendkívüli örömmel amikor a magyar gazdaságszervelet összefogása eljutott a tengerentúlra.”

A NAK és a MAGOSZ vezetői is köszönetet mondtak a gazdáknak, együttműködő partnereknek, hogy több, mint egy évtizede életben tartják a Magyarok Kenyere programot. „Ez a program a magyarok ezreinek vált szívügyévé és rácsafol arra az előítéletre, hogy a magyarok nem képesek összefogni” – emelte ki köszönőjében Gyóffy Balázs, a NAK elnöke. „A nap ismét tanúbizonysága annak, hogy a magyarság össze-

tart, büszke értékeire és olyan értékrend alapján éli az életét és neveli a jövő nemzedékét, adja át tudását, tapasztalatát, amelyet Szent István királyunk hagyományozott ránk” - fogalmazott Jakab István, a MAGOSZ elnöke.

„Olyan kiválóan végezték a dolgukat, úgy küzdöttek, úgy álltak helyt, hogy az ország kenyere biztosítva van” – fogalmazott dr. Nagy István agrárminiszter. Beszédében kiemelte, hogy a Magyarok Kenyere programban megnyilvánuló jóakarattal abban is segít, hogy mindenki számára átélhetővé, kézzelfoghatóvá váljon az összetartozás, a programot átszövő szeretet. Kiemelte, hogy a piaci folyamatok lehetnek ugyan változóak, a kormányzat mégis mindig minden körülmények között a magyar gazdák mellett áll, a gazdákkal kötött szövetség szilárd alapokon nyugszik. Kiemelte: „búza az élet, a nemzetközi közösség minden szereplőjének meg kell értenie, hogy a gabona nem lehet a háború eszköze.”

• NAK

+ KIT ÉRINT?

A nitrátérzékeny területen gazdálkodóknak és a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett AKG támogatást igénybe vevő termelőknek kötelező az általuk művelt területen

- 5 évente legalább bővített talajvizsgálatot végeztetni,
- VPAKG-ban levélanalízis előírás választása esetén évente levélanalízist csináltatni,
- illetve az eredményekre alapozva évente **szepember 30-ig** tápanyag-gazdálkodási tervet készíttetni.

+ MIÉRT FONTOS?

A talaj- és a rendszeres levél/növényvizsgálatok költségei többszörösen megtérülhetnek, hiszen a vizsgálati eredmények alapján végzett tápanyag-visszapótlás javítja a termesztett növényeink mennyiségi és minőségi mutatóit, a termés biztonságát, egészségesebb állományt biztosít, valamint racionalizálja a műtrágya-felhasználást. A VP-AKG támogatást igénylőkön kívül azoknak is érdemes megfontolni a különböző talaj- és levélvizsgálatok elvégzését, akik okszerű gazdálkodást szeretnének folytatni. A mintavétel idejének megválasztásához segítséget nyújt a NAK honlapján elérhető útmutató.

+ MIÉRT A KAMARA?

A laborvizsgálati és tápanyag-gazdálkodási terv készítési szolgáltatások országos lefedettségűek, egyszerűen és kedvezményes áron érhetőek el tagjaink számára, továbbá teljes mértékben megfelelnek az aktuális jogszabályokban előírt követelményeknek, illetve az AKG/ÖKO kötelezettségeknek.

WWW.NAK.HU/SZOLGALTATASOK/LABOR

**KERESSE FEL
FALUGAZDÁSZÁT
TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT!**

**LABORATÓRIUMI
TALAJVIZSGÁLAT
ÉS LEVÉLANALÍZIS**

Változott az elővásárlási sorrend a földforgalomban

A földforgalmi szabályozásban mindig is különös érdeklődés övezte az elővásárlásra jogosultak körét, azok sorrendjét.

Július elsején lépett életbe a termőföldvásárlás esetében alkalmazható elővásárlási sorrendet is módosító jogszabály, cikkünkben bemutatjuk, most hogyan is néz ki az elővásárlási rangsor. Kik azok a földművesek, akik élhetnek előjoggal és ehhez milyen kritériumoknak kell megfelelniük. Közös tulajdonban álló föld tulajdoni illetőségének adásvételkor a legalább 3 éve tulajdonostárs - a magyar állam kivételével - mindenki mást megelőző elővásárló lehet.

A jogszabály értelmében elővásárlásra jogosult az a földműves, aki a földnek a földhasználati nyilvántartás vagy az erdőgazdálkodói nyilvántartás szerint legalább 3 éve földhasználója és helyben lakó vagy helyben lakó szomszéd, esetleg olyan földműves, akinek az életvitelszerű lakáshasználat helye vagy a mezőgazdasági üzemközpontja legalább 3 éve olyan településen van, amelynek közigazgatási határa az adásvétel tárgyát képező föld fekvése szerinti település közigazgatási határától közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton legfeljebb 20 kilométer távolságra van.

A birtokgyeget segít elő a helyben lakó szomszéd földművesek előnyösebb helyzete, majd ezt követve, de egymáshoz viszonyítva azonos pozíciót foglalnak el bizonyos kiemelt tevékenységet folyta-

tók, úgymint az állattartók, ökológiai gazdálkodók, kertészek vagy a szaporítóanyag-előállítók. Először nézzük meg közelebbről az állattartókat.

Előírás, hogy az állattartó telepnek az adásvétel tárgyát képező föld fekvése szerinti településen kell lennie és legalább 3 éve fenn kell állnia. Ezen kívül az üzemeltetőnek hely-

terméket előállítók és az ökológiai gazdálkodók. Őket csak szántó, kert, szőlő, gyümölcsös esetén illeti meg a privilégium, azonban – szemben az állattartókkal – nem kell helyben lakónak lenniük, hanem elegendő, ha az életvitelszerű lakáshasználat helye vagy a mezőgazdasági üzemközpont legalább 3 éve olyan településen van, amelynek közigazgatási határa az adásvétel tárgyát képező föld fekvése szerinti település közigazgatási határától közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton legfeljebb 20 kilométer távolságra van.

rendbeli különbség nincs, közöttük további sorrendet a törvény 18. § (4) bekezdésében leírt ún. jogosult csoporton belüli rangsor fog felállítani.

Az előbb részletezett és azonos ranghelyen állókat követi az elővásárlói rangsorban a helyben lakó földműves.

Végül az elővásárlásra jogosultak sorrendjét azon földművesek zárják, akiknek az életvitelszerű lakáshasználat helye vagy a mezőgazdasági üzemközpontja legalább 3 éve olyan településen van, amelynek közigazgatási határa az adásvétel tárgyát képező föld fekvése szerinti telepü-

lés közigazgatási határától közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton legfeljebb 20 km távolságra van.

A már említett úgynevezett jogosult csoporton belüli rangsor az azonos ranghelyen állók között tesz különbséget. Például két helyben lakó szomszéd földműves közül az egyik még fiatal földműves is, akkor ketjük

ben lakó földművesnek kell lennie és a tulajdonszerzésének célja az állattartáshoz szükséges és azzal arányban álló takarmányszükséglet biztosítása, valamint rendelkezik meghatározott állatsűrűséggel.

2019-ben hatályba lépett változás, hogy az állattartók az egyes művelési ágaknál csak az ahhoz kapcsolódó állatfajok tartása esetén hivatkozhatnak eredményesen ezen előjogukra, és ezzel együtt szántó művelési ágú föld esetén még nyilvántartásba vett takarmány-vállalkozásnak is kell lenniük.

Szintén 5. a rangsorban egy másik személyi kör: az oltalom alatt álló

Az állattartók és az oltalom alatt álló terméket előállítók, illetve ökológiai gazdálkodók mellett rendelkezik elővásárlási joggal a helyben lakó földműves, ha a megvásárolt területen kertészként foglalkozni és kert, szőlő vagy gyümölcsösről van szó, valamint szántó esetében, ha szaporítóanyag-előállítására kell a földterület.

Fontos, hogy a fenti tevékenységet folytatók a Földforgalmi tv.-ben a 18. § (2) bekezdés a) – d) pontjában vannak meghatározva, de a felsorolás nem jelenti, hogy köztük bármelyikükre kell a rangsorban előrébb helyezkedik el, mint a másik földműves.

közül ő áll előrébb a rangsorban. Viszont abban az esetben, ha pl. két helyben lakó szomszéd földműves közül az egyik min. 1 éve családi mezőgazdasági társaság tagja, a másik pedig szintén 1 éve östermelők családi gazdaságának tagja, akkor ők azonos ranghelyen állnak akkor is, ha valamelyikük még fiatal földműves is.

Fontos szabály, hogy az elővásárlási jogosultságok nem halmozhatók: nem az „nyer”, aki minél több elővásárlási joggal bír, hanem akinek a legerősebb a jogosultsága, aki a rangsorban előrébb helyezkedik el, mint a másik földműves.

• DR. FARKAS DIANA/NAK

Öntözés: fontos szabályok változtak az elmúlt időszakban

A vízgazdálkodás fejlesztése érdekében számos kormányzati intézkedés történt az elmúlt időszakban is. A MAGOSZ főtítkára cikkében ezeket foglalja össze.

A klimatikus viszonyok megváltozásával a mezőgazdaságban kulcsfontosságú kérdés lett az öntözés. Nem véletlenül, hiszen tavaly az évszázad legsúlyosabb aszályával kellett megküzdenie a gazdáknak, de az elmúlt évtized alapján tendenciaszerűen is kijelenthető, hogy egyre szélsőségesebbé válik a csapadék megérkezése. Erre a helyzetre reagált a kormány, és hozott számos intézkedést a vízgazdálkodás fejlesztése érdekében.

komoly bírságokat szabtak volna ki a tulajdonosokra. A kutak engedélyezése ugyanis több százezer forint költséggel járt volna a tulajdonosok számára, jelentős többletterhet róva a falusi lakosságra és a mezőgazdasági termelőkre, az új rendelkezések alapján viszont már mentesülnek ez alól. Összefoglalóan azt mondhatjuk, hogy a 2024 előtt létesített kutak – amelyek megfelelnek a törvényben előírt feltételeknek – auto-

bály. Tudni kell, hogy a már elismert és működő öntözési közösségeknek is van ezzel feladata, hiszen a Nemzeti Földügyi Központ felhívására 90 napon belül nyilatkozniuk kell, hogy kívánják-e fenntartható vízgazdálkodási közösségként tovább működni. Amennyiben nem nyilatkoznak, úgy az elismerésük visszavonásra kerül. [2019. évi CXIII. törvény 17. §]

Könnyítések is jönnek az új elnevezéssel

Fenntartható vízgazdálkodási közösségként – a korábbiakhoz hasonlóan – olyan gazdasági társaság vagy szövetkezet ismerhető el,

eredményes gazdálkodásához. [2019. évi CXIII. törvény 7. § (1) bek.]

Szigorodtak a közösség területének szabályai

A módosítás alapján a közösség területének két legtovábbi pontja nem lehet messzebb egymástól légvonalban 20 kilométernél, meggátolva azt, hogy észszerűtlen és működésképtelen közösségek alakuljanak ki. A túlzott közelség is probléma lehet: a módosítás alapján már csak akkor lehet elismerni egy új fenntartható öntözési közösséget, ha a már meglévő közösség határától legalább 100 méter távolságon túl helyezkedik el. [2019. évi CXIII. törvény 9. § (2) és (3) bek.]

Egy új lehetőség: az öntözési szolgálat

Viszonylag új lehetőség az öntözési szolgálat, ami további segítséget adhat az öntözési infrastruktúra kiépítéséhez. Ez azt jelenti, hogy akár egy másik ingatlanon is létesíthetünk öntözési célú vonalas vízellátási műhelyt (például öntözőcsövet) és átvezethetjük az ingatlanon az öntözőberendezést. Ilyenkor még a tulajdonos engedélyére sincs szükség, sőt a szolgálat létrejötté is automatikusan, a vízjogi engedélyben történik. Fontos viszont, hogy a korlátozás mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg az ingatlan tulajdonosát, mégpedig az öntözési szolgálat keletkezésére tekintettel egyszeri jelleggel, valamint az ingatlan igénybevétele esetén rendszeresen is. [2019. évi CXIII. törvény 2-3. §]

• DR. CSEH TIBOR ANDRÁS,
A MAGOSZ FŐTITKÁRA

Átvállalta az állam a gazdáktól a vízdíj összegét

Vízszolgáltatási díjat a mezőgazdasági vagy erdőgazdasági művelés alatt álló területek, illetve a halastavak öntözése esetén kellett fizetni, és csakis a felszíni vízből történő öntözés után. A kormány bejelentése alapján viszont idén nem kell majd vízszolgáltatási díjat fizetni. A másik fizetendő tétel, a vízkészletjárulék alóli mentesség pedig olyan mértékben lett meghatározva, melyet a gazdák általában nem lépnek túl, így fizetési kötelezettség sem merül fel számukra. [115/2014. Korm. rendelet 8/C. §]; [1995. évi LVII. törvény 15/A-15/E. §]

Törvényi megoldás a kutak működésére

A jogalkotásra azért volt szükség, mivel idén év végén lejár a kutakra vonatkozó moratórium, így ha nincs a mostani törvénymódosítás, akkor

matikusan jogszerűnek minősülnek és a tulajdonosnak sincs további teendője ezekkel. A részletekről itt írunk. 2023. évi LI. törvény]

Új elnevezést kapnak az öntözési közösségekre

Első és legfontosabb, hogy az öntözési közösség elnevezés helyett mostantól fenntartható vízgazdálkodási közösségről szól a jogsza-

Szóvetés

Podcast a magyar agráriumból

Hallgassa online!

HELYI TERMÉK RENDEZVÉNYSOROZAT

📍 Őszi állomások:

október 3. Pécs
október 5. Zalaegerszeg
október 11. Nyíregyháza
október 17. Szolnok

További információ és regisztráció:
<https://mnvh.hu/helyitermek>

Az európai termelés jövőjét veszélyezteti az ukrán baromfihús és tojás

Meg kell állítani az ukrán baromfihús és tojásimportot, az Európai Unióba korlátlan mennyiségben érkező termékek ugyanis nemcsak az uniós termelés jövőjét, így hosszútávon Európa önellátóképességét veszélyeztetik, hanem élelmiszerbiztonsági szempontból is aggályosak

Míg az uniós baromfiágazat szereplői szigorú élelmiszerbiztonsági, állategészségügyi és állatjóléti szabályok betartása mellett termelnek, addig az ukrán gazdáknak nem vonatkoznak az EU előírásai és termékeik korlátlanul áramlanak be az Európai Unióba – mutatott rá a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Baromfi Termék Tanács.

Az Európai Bizottság jelenlegi, az ukrán importra vonatkozó vámot és kvótát érintő intézkedései azt eredményezték, hogy az ukrán beszállítás jelentősen nőtt az elmúlt hónapokban. A liberalizáció előtt érvényben lévő uniós kvóta évi 90 ezer tonnára korlátozta az Ukrajnából származó baromfihúsimportot. A vámok és a kvóta eltörlése óta azonban ennek többszöröse érkezett a háború sújtotta országból a közösségbe. Az uniós statisztika szerint 2022 júniusa, vagyis a liberalizáció kezdete óta eltelt egy évben az EU több mint 218 ezer tonna baromfihúst importált Ukrajnából. Ez jelentős hatással volt a csirkemellfilé árára az EU-ban, veszélybe sodorva az EU teljes baromfihúsi piacát.

A tojás esetében még ennél is hajmeresztőbbek a számok: 2022-ben négyszeres mennyiségű étkezési tojás érkezett Ukrajnából 2021-hez

viszonyítva, 2023 márciusában pedig közel 100 millió ukrán étkezési tojást importált az unió. Ez azt jelenti, hogy csak idén márciusban majdnem annyi ukrán tojás érkezett a közös EU-s piacra, mint a 2021-es év egészében. Az import növekedése ráadásul az utóbbi hónapokban sem vesztett erejéből, az idei első felévben 204 százalékkal több tojást

importáltunk Ukrajnából, mint egy évvel korábban.

Az egyre erősödő importnyomás jelentősen beszűkítette a magyarországi és az európai termelők piacát, úgy, hogy a termékek nem teljesítik az uniós élelmiszerbiztonsági, állatjóléti és környezetvédelmi előírásokat.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Baromfi Termék Tanács álláspontja szerint a háború sem indokolható, hogy az EU olyan politikai kedvezményt biztosítson Ukrajna számára, amely megengedi, hogy az Unió előírásainak és követelményrendszerének nem megfelelő termékek juthassanak be a közösségbe. Az intézkedéssel ráadásul nem az ukrán népet, hanem néhány oligarchát támogat az EU.

Mindazon jogszabályoknak, amelyek az unió termelőire nézve kötelezőek, minden EU-ba érkező importtermék esetében is kötelezőnek és ellenőrzöttnek kellene lenniük. Ez nem csak a tisztességes és egyenlő verseny, hanem élelmiszerbiztonság szempontból és a fogyasztói érdekek miatt is elvárható. Nem megengedhető, hogy az európai normákat

amely több mint 370 ezer embernek biztosít munkát és megélhetést. Európa-szerte 25 ezer családi gazdaságban nevelnek magas színvonalon csirkét, pulykát és kacsát. Az ő érdekükben is fontos, hogy az Európai Bizottság a gabona esetében bevezetett importkorlátozást mielőbb kiterjessze a baromfihúsról és a tojásra is.

Amennyiben nem sikerül a következő mezőgazdasági években kivézetni az ukrán termékeket a belső piacról, akkor tartósan és érdemben fog átalakulni az uniós szántóföldi növénytermesztés és a baromfi-szektor szerkezete. Ezzel gyorsan, de számunkra fájdalmasan elhárul a mezőgazdasági akadály Ukrajna uniós integrációjának. A politikai következményeit a határmenti országok fogják elszenvedni, a gazdasági előnyöket pedig azok a beruházók élvezik majd, akik már most figyelik az ukrán befektetési lehetőségeket.

A hazai baromfi-szektorra nézve is fájdalmas következményei lehetnek az ukrán termékek térnyerésének. Ez a „bőrbe bújtatott takarmány” iszonyatos károkat okoz az európai, így a hazai termelésnek is. A hazai baromfitartók még a múlt évben magas áron megvásárolt takarmányt etetik, a magas termelési költségeket pedig az európai túllikínáltság miatt nem tudják az átdadói árakban érvényesíteni.

Az ágazat teljesítménye dinamikusán nőtt az elmúlt évtizedben és a hazai szükségletet 30-40 százalékkal meghaladó belső ellátáson túl az agrárium egyik kiemelkedő exportteljesítményű ágazatának tekinthető. A baromfi termékpályája több tízezer családnak nyújt megélhetést Magyarországon.

• NAK/BTT

Legyen érdemes befektetni az állattenyésztésbe!

Az Európai Unióban az állattenyésztés súlypontja nyugatról kelet felé tolódik. Jó lenne nekünk kihasználni ezt a helyzetet, mielőtt mások teszik ezt meg helyettünk.

Az egy hektárra jutó állategység az EU átlagában 0,7 körül van. Ezzel megegyező, tehát átlagos ez az érték a franciáknál, olaszoknál, spanyoloknál és a lengyeleknél. A magyar érték ennek mindössze 60 százaléka (0,4). A legnagyobb állatsűrűség Hollandiában (3,4), Belgiumban (2,7), Dániában (1,6) és Írországból (1,3) van, a német érték 1,0. Nálunk kisebb értékek már csak Romániában (0,3), Szlovákiában (0,3), a balti államokban (0,2) és Bulgáriában (0,2) vannak.

Nem véletlen, hogy az állattenyésztőket éppen azokban a tagállamokban érik a leghevesebb támadások, ahol nagyobb az állatsűrűség, illetve ahol az állati termékek döntő részét fejlett, iparszerű állattartással állítják elő. A laikus fogyasztóknak a fejében az állattenyésztés nem más, mint hús-, tej és tojásgyárak sokasága.

Ezekben az országokban magas életszínvonalon, kényelmes életet él az emberek zöme. Ezt borította fel először a pandémia és tavaly óta a háború következményei. A társadalom kis része él vidéken, még kisebb része kötődik a mezőgazdasághoz, döntő része régen elszakadt a természettől és annak folyamataitól. A politikában és az emberek látásmódjára legnagyobb hatást gyakorló tömegtájékoztatóban a liberális és a zöldnek mondott, de valójában egyszélsőséges gondolkodás a meghatározó. Az ilyen szemléletű, magukat reformernek tartó politikusokat nem

az érdekl, hogy az emberek többsége mit szeretne, hanem az, hogy hogyan tudják elfogadtatni a többséggel.

Az Európai Parlamentben (egyelőre) erősebb a befolyásuk azoknak a képviselőknek, akik hajlamosak elhinni azt az érvelést, miszerint az EU állattenyésztése túlságosan nagy terhet jelent a környezetre és a klímára. Az ilyen gondolatok kitalálóinak végső célja, hogy a lehető legnagyobb mértékben kizorítsák az állattartást az EU-ból vagy legalábbis azokból az országokból, ahol ez az ágazat a legfejlettebb, legintenzívebb és a leghatékonyabb. Ide tartoznak a Benelux országok és Németország, ahol komoly leállási vagy újrakezdési pénzeket kaphatnak azok a gazdák, akik befejezik vagy áttelepítik tevékenységüket egy másik országba. A további műkö-

dó állattartó telepekre különadót vetnek ki vagy értelmetlen előírások betartására kényszerítik őket.

Magyarországon szerencsénkre a lakosság döntő része és a politikusok sem gondolják azt, hogy az állattartás és az állati terméket előállítás rossz az állatoknak, az embereknek és a világnak. A magyarok többsége úgy véli, hogy az állati eredetű fehérjék fogyasztása az egészséges táplálkozás része. Örülünk annak is, hogy augusztus 18-20. között a Várkert Bazárnál, a Szent István napja alkalmából megszervezett Magyar ízek utcáján a pecsenye népszerűsítése volt a középpontban.

Ahhoz, hogy az ökológiai adottságainkat ki tudjuk használni és az ország lakosságának akár a kétszeresét is egészséges, jó minőségű állati eredetű élelmiszerrel biztonságosan el tudjuk látni, folyamatos fejlesztésekre van szükség. A tavalyi

elkészítő aszály, az idei toronymagas infláció és barátságtalan kamatkörnyezet, valamint a kiszámíthatatlan piaci változások sokakat elbizonytalanítottak.

Legyen ez az év a talpra állás, erőtgyűjtés és az új tervek megalkotásának éve, hogy amikor kiírják a korszerűsítési pályázatokat, készen álljunk a következő nagy lépésre!

Magyarországon az állattenyésztésbe érdemes befektetni – hangzott el nemrég egy hipermodern sertéstelep átadásán. Bízom benne, sok magyar állattenyésztő van még rajtam kívül, aki ezzel a megállapítással egyetért és hisz abban, hogy van jövője az állattenyésztésnek, állati termékek előállításának hazánkban!

• DR. WAGENHOFFER ZSOMBOR, A MAGYAR ÁLLATTENYÉSZTŐK SZÖVETSÉGÉNEK ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓJA

Az üvegpalack védelmében

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (HNT) örömmel értesült Magyarország Kormányának döntéséről, miszerint az uniós előírások miatt bevezetésre kerülő hulladékgazdálkodási szabályozás nem eredményezheti a borászok terheinek növekedését.

A kormányzattal az elmúlt hónapokban folytatott egyeztetéseken a HNT hazánk 22 borvidékén dolgozó 25.000 szőlőtermelő és mintegy 2.000 borászati hegyközségi tag védelmében kérte a szabályozás felülvizsgálatát.

A HNT a szakmaközi szervezeti elismerésében és az ágazati stratégiában is megerősítette a szektor elkötelezettségét a környezetterhelés csökkentése mellett. Ez a vállalás a hegyközségi tagok belső meggyőződéséből ered, hiszen a magyar szőlőtermelők és borászok az évről évre megújuló természet körforgásában dolgoznak. A termőtalaj védelme, a biológiai sokszínűség megőrzése, az integrált és ökológiai gazdálkodás előmozdítása csak

néhány aspektusa az ágazat környezeti adatainak szemléletnek.

A borászati termékek hagyományosan a korlátlanul újrahasznosítható üvegpalackban kerülnek a fogyasztók asztalára. A több évszázados múltra visszatekintő üvegpalack használatát a minőségfejlesztés és az egységes arculat érdekében több magyar borvidék eredetvédelmi szabályozása tartalmazza. Ennek az ikonikus példája a tokaji palack, melyet az Európai Unió rendeletei külön oltalomban részesítenek.

„A körforgásos gazdálkodással kapcsolatban az Agrárminisztériummal és az Energiaügyi Minisztériummal zajló megbeszéléseken a HNT az ágazat egységes állás-

pontját képviselte. A kormányzattal fennálló kiemelt partneri kapcsolatunk alapja az őszinte párbeszéd, mely egyértelműen hozzájárult közös munkánk eredményességéhez. A jelenlegi döntés egyik aspektusa, hogy a kiélezett európai borpiaci versenyben a minőség az ágazat versenyképességének meghatározó eleme, hiszen a bor egyértelműen élvezeti, kulturális továbbá szakrális termék. A HNT elnökeként számomra ennél is fontosabb, hogy a kormánydöntés figyelemmel volt az ágazat termelési jellegére. A borvidéki településeken dolgozó hegyközségi tagok mögött ugyanis családok és munkatársak állnak. A döntés egyértelműen egy konzervatív értékeket

valló közösség iránti felelősségvállalás kifejezése. A HNT mindig ezt az értéket képviseli a tárgyalásai során” - emelte ki Frittmann János, a HNT elnöke.

A kormány döntését követően a HNT folytatja a szakmai egyeztetéseket az illetékes minisztériumokkal a részletszabályok mielőbbi kidolgozása érdekében. Az egyeztetések során a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer (EPR) felülvizsgálata mellett, azzal párhuzamosan napirendre kell venni a 2024. január 1-én induló kötelező visszaváltási rendszer (DRS) követelményeit is.

Frittmann János hozzátette: „A kormányzattal zajló tárgyalásokon a HNT célja, hogy ne növekedjenek az ágazat gazdasági és bürokratikus terhei. Tagságunk legfontosabb feladata a minőség-növelő beruházások folytatása a szőlőtermesztés és a borászat területén egyaránt.”

• FRITTMANN JÁNOS/
HNT ELNÖK

Az új hulladékgazdálkodási rendszer hatása az élelmiszeriparra

Idén július elsejével elindult hazánkban a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszeren alapuló, új hulladékgazdálkodási rendszer, melynek központi szereplője a MOHU, mint koncessziós társaság.

A hazai hulladékgazdálkodási rendszer átalakítására a 2018/851 EU irányelvben meghatározott célszámok teljesítése érdekében volt szükség. Az Európai Unió hulladékpolitikájának alapvetése, – melyet a 2008/98/EK irányelvben rögzít – hogy az egyes termékek életciklusa végén szükséges hulladékkezelés (újrahasználat, hasznosítás, ártalmatlanítás) költségeit a gyártók, termelők fizessék meg. Ezt hívják kiterjesztett gyártói felelősségnek (angolul: extended producers responsibility, a továbbiakban EPR), amelynek rendszerbe foglalt működését Magyarországon a 80/2023. (III.14.) Kormányrendelet szabályozza. Többek között ez fogja biztosítani a körforgásos gazdaság koncepciójának megvalósulását. A 8/2023. (VI.2) EM rendelet határozza meg a kiterjesztett gyártói felelősségi díj (EPR) egy egységre (kg-ra) vetített mértékét.

Az élelmiszeriparon belül minden egyes gyártót érint a változás mivel minden élelmiszeriparban előállított termék rendelkezik csomagolással. Az eddigi szabályozások értelmében a csomagolószerek voltak termékdíj kötelezettek, amit legtöbb esetben a csomagolószergyártója fizetett be és a csomagolószergyártója volt köteles az adminisztratív terhek viselésére is. Az új kiterjesztett gyártói felelősség (EPR) értelmében a termékdíj helyett az EPR adminisztrációs kötelezettsége és a költségek befizetése áttérhelődnek az élelmiszeripari feldolgozókra – amely mértéke többszöröse az eddigi termékdíjnak (a papír, a műanyag, a fém csomagolások esetében).

Az új hulladékgazdálkodási rendszerben kettős regisztráció szükséges a csomagolást végző élelmiszer előállítók részéről, mert egyrészt a MOHU másrészt az OKIR rendszerben kell adatokat szolgáltatni. A hulladékgazdálkodási rendszer összefogja országosan az összes hulladékáramot és az ezekkel kapcsolatos kötelezettségeket és ezen belül külön kezeli az EPR köteles csomagolóanyagokat.

2024. január 1-től országos szinten bevezetésre kerül a belföldön forgalomba hozott egyutas italcsomagolások kötelező visszaváltási rendszere (DRS). A DRS – amely eddig az időpontig EPR-ként működik – az

EPR-nek egy speciális fajtája, mely segítségével a csomagolásból származó hulladékok jelentős része visszagyűjthető úgy, hogy közben a lakosságot is ösztönzi a hulladékok körforgásos rendszerben tartására.

A bevonandó termékek körét kormányrendelet fogja meghatározni. A rendelet tervezet szerint ezek az egyutas 0-6 literig terjedő fém, műanyag, üveg italcsomagolások (kivéve a tej alapú italtermékek csomagolása). A gyártó a forgalomba hozott palackok után 50 forintot köteles előre a MOHU részére kifizetni, melyet a MOHU a kereskedelmen keresztül a fogyasztóknak fizet vissza abban az esetben, ha a visszagyűjthető csomagolást megfelelő állapotban visszaviszi a gyűjtőhelyre, mely a legtöbb esetben visszagyűjtő automata lesz. A többutas palackok is visszaválthatók lesznek, ott a díj mértékét maga a gyártó fogja meghatározni.

Az új rendszer indulása és az első időszak sok nehézséggel teli, így a

NAK Élelmiszeripari Igazgatósága kiemelt feladatai között szerepel a tagjai széles körű információval való ellátása.

A rendszerrel kapcsolatban tartott kerekasztalbeszélésekről készült videóinkat a youtube csatornánkon tekinteti meg. A videók QR kódja:

• NAK

Új típusú jogintézmények az erdők fennmaradása és szakszerű felújítása érdekében

Előfordulhat, hogy az új típusú hatósági intézkedésekkel az erdőgazdálkodók, az erdőtulajdonosok vagy más érintettek az elkövetkező időszakban gyakrabban szembesülnek majd.

Az erdőtörvény 2017. óta – legutoljára 2023. július 1-én – hatályba lépett módosításai eredményeként, az erdőgazdálkodási tevékenység elrendelése és az erdőfelújítási biztosíték jogintézmények esetében jelentősen bővült az alkalmazási lehetőségük köre, és elhárulni látszanak az alkalmazásuk akadályai is.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban:

erdőtörvény) 2017. évben hatályba lépett átfogó módosításakor az erdőfelújítási kötelezettségek teljesítésének kikényszerítésére rendelkezésre álló hatósági intézkedési eszköztárban magánerdők esetében a bírságolást az elmulasztott erdőgazdálkodási tevékenységek elrendelése, illetve további mulasztás esetén a kötelezettek terhére történő tevőleges végrehajtása váltotta fel. Ehhez kapcsolódóan pedig a

törvény sokkal szélesebb körben írja elő erdőfelújítási biztosíték nyújtásának az előírását is.

Az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenységek elmulasztása esetén az előírt tevékenység hatósági végrehajtását (végrehajthatását) számos tényező akadályozta, így a bírságolást felváltó hatósági intézkedések eddig meglehetősen öncélúnak, illetve súlytalanoknak bizonyultak. A jogalkotó több lépcsőben igyekezett az új típusú szankció rendszer alkalmazási akadályait megszüntetni, ami úgy tűnik, a 2023. július 1-én hatályba lépett törvényt módosítókkal meg is valósult.

A következőkben röviden ismertetjük az erdőgazdálkodási tevékenység elrendelésére, valamint az erdőfelújítási biztosítékra vonatkozó

főbb hatályos szabályokat. A cikk végén pedig ugyancsak röviden egy elgondolkodtató összehasonlítást teszünk a régi és az új szankciórendszer között.

Erdőgazdálkodási tevékenység elrendelése, illetve mulasztás esetén annak végrehajtása (erdőtörvény 106-106/C. §)

Az erdőtörvény az erdők megfelelő állapotban való fennmaradását és fenntartását biztosító szankciórendszer részeként lehetővé teszi, hogy az erdészeti hatóság – az állami tulajdonú erdészeti társaságok vagyongazdálkodásában álló területek kivételével – az erdő vagy a fásítás fennmaradása, fejlődése, illetve az erdő rendeltetésének betöltését tekintetében halaszthatatlanul szükséges erdőgazdálkodási tevékenységet elrendelje.

Az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenység elvégzésére az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodót – szabad rendelkezésű erdő, fásítás esetén a földhasználót –, ennek hiányában a föld tulajdonosát, egyes jogsértések (pl. erdő jogszerűtlen igénybevétele) esetében elsődlegesen a jogsértés elkövetőjét kötelezi.

Ha a kötelezett az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenységet határidőre nem végzi el, akkor azt az erdészeti hatóság kezdeményezésére az általánosan kijelölt végrehajtó szervezet (jelenleg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal) végrehajtás keretében, a kötelezett terhére elvégezteti.

A végrehajtásra az erdőtörvény speciális rendelkezéseket tartalmaz.

Ennek értelmében az elrendelt és végrehajtásra kerülő tevékenység kivitelezésére fő szabály szerint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal nyilvántartásában is szereplő, és az adott tevékenységre ajánlatot tevő erdőgazdálkodásra jogosult erdészeti szakirányító vállalkozás jelölhető ki, főbb tevékenységnek esetében jogszabályban meghatározott költségnormák alkalmazásával. A tevékenység ellenőrzésében pedig az erdészeti hatóság is közreműködik.

Erdőfelújítási biztosíték (erdőtörvény 72. § és 52/A. §)

Az erdőfelújítási biztosíték egy, az erdészeti hatóság előírására a kötelezett által jellemzően előzetesen nyújtott pénzbeli vagy pénzre váltható letét, amely jellemzően a későbbiekben elmulasztott erdőfelújítási tevékenységek hatósági végrehajtása (végrehajthatása) során felmerülő költségek pénzügyi fedezeteként használható fel. Amennyiben a meghatározott időszakban ilyen mulasztás nem történik, akkor az erdőfelújítási biztosítékot a hatóság a jogszabályban

meghatározott ütemezés szerint felszabadítja.

Az erdőfelújítási biztosíték összege az erdőfelújítási célállomány függvényében hektáronként az erdővédelmi járulékalap (jelenleg 100 ezer forint) háromszorosa, ötszöröse vagy tízszerese.

Erdőfelújítási biztosíték nyújtásának előírására – az állam kizárólagos tulajdonában álló erdők kivételével – az alábbi esetekben kerül sor:

- az erdőfelújítási kötelezettséget eredményező fakitermelés feltételként, a kötelezettség általános biztosítására,
- a tulajdonosok kérésére, illetve
- kockázatos (kezdő vagy korábban kötelezettségszegő) erdőgazdálkodók esetében,
- az erdőfelújítás megkezdésének vagy előírt pótlásának elmulasztása esetén, a meghatározott tevékenységek végrehajtásának biztosítására, valamint az erdőfelújítás befejezésére előírt egyes elvárások teljesítésére kapott haladék feltételeként, a meghatározott állapot elérésének biztosítására.

Az előírt erdőfelújítási biztosíték nyújtásának elmaradása esetén:

- az első esetben a kapcsolódó fakitermelés tiltásra kerül,

- a második esetben erdővédelmi bírság kerül kivetésre,
- a harmadik esetben pedig az erdőfelújítás befejezése elmarad, amelynek jellemzően ugyancsak bírságolás a következménye.

A jogszabály a három esetkört egymással párhuzamosan határozza meg, így azok feltételezhetően kombináltnak (halmozva) is alkalmazhatóak.

Az erdőfelújítási biztosíték tehát valójában az előző fejezetben ismertetett hatósági intézkedésekhez (szankciókhoz) kapcsolódik, azok zökkenőmentes és eredményes alkalmazását hivatott biztosítani az erdőfelújítási kötelezettségek tekintetében.

Az erdőfelújítási biztosíték emellett hatékony „ösztönzőként” is szolgálhat a kapcsolódó kötelezettség teljesítésére.

Szakértői vélemény

Ahogy a fentiekben jeleztük, az erdőfelújítási kötelezettségek kikényszerítésére a bírságolás helyett bevezetett új típusú hatósági intézkedések teljes rendszerként történő alkalmazása elől valójában néhány napja, 2023. július 1-én háruáltak el az akadályok. Most tudjuk, illetve most érdemes tehát a régi

és az új szankciórendszert érdemben összehasonlítani.

Az erdőfelújítás megkezdésének és a folyamatban lévő erdőfelújításban szükségessé váló pótlásnak az elmaradása esetén a kizárólagosan állami tulajdonú erdők esetében az erdőfelújítási előírás függvényében alkalmanként 50-100 ezer Ft/ha összegű bírságot kell fizetni. Ezt tekinthetjük összehasonlítási alapnak az egyéb erdőkre vonatkozó új szankciós intézkedésekkel szemben.

Az új szankciós intézkedések keretében a kötelezett erdőgazdálkodóknak igen gyakran, akár évtizedet meghaladó időszakra, jelentős – a bírság összegének akár tízszeresét kitevő – összegű erdőfelújítási biztosítékot kell nyújtaniuk, valamint az elrendelt tevékenység elmulasztása esetén egy idegen vállalkozás tevékenységét kell eltérniük a gazdaságuk területén, és állni annak várhatóan tetemes költségét.

A jogalkotás és az igazgatás oldaláról nézve pedig egy rövid rendelkezés, és egy rutin hatósági eljárás helyébe mára egy igen bonyolult szabályozás, és egy több lépcsős, meglehetősen összetett, adott esetben több hatóságot is érintő eljárásrendszer lépett. Minderre pedig a jogszabályok és hatósági eljárások egyszerűsítésének időszakában került sor.

Az is elgondolkodtató továbbá, hogy az erdőgazdálkodási tevékenységek Közös Agrárpolitika keretében tervezett támogatási eszköztárában az erdőfelújítási tevékenységekhez kapcsolódóan csak az erdők minőségi fejlesztését biztosító tevékenységeknek (pl. erdőszerkezet-átalakítás) az anyagi ösztönzése, valamint kárenyhítő intézkedések (pl. erdőpotenciál helyreállítás támogatása) jelentek meg. E fontos intézkedések mellett a magán erdőgazdálkodók általános erdőfelújítási moráljának javítását célzó intézkedések elmaradtak. Pedig az uniós csatlakozás előtti időszak megmutatta, hogy ezen a téren ösztönzéssel is lehet eredményt elérni, nem csak sárga csekkekkel.

Az eredmény tükrében a változások észszerűségén és indokoltságán esetleg nem lenne szontal, akár közösen is (jogalkotó, igazgatás, kötelezettek) elgondolkodni.

Segítség egy gombnyomással!

GONDOSÓRA

Igényelje a Gondosórát,
hogy biztonságban tudhassa
idősebb szeretteit a nap 24 órájában!

Magyarország Kormánya fontos feladatának tekinti, hogy gondoskodjon 65 év feletti honfitársainkról. A **Gondosóra** egy korszerű, díjmentes jelzőeszköz, amelyhez egy éjjel-nappal elérhető diszpécser szolgálat kapcsolódik, így az idősek szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják, ha segítségre van szükségük.

www.gondosora.hu

Tízéves a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) 2013 tavaszán alakult. A köztestület tagja valamennyi mezőgazdasági, élelmiszeripari és vidékfejlesztési tevékenységet folytató természetes és jogi személy.

A közel 400 ezres tagságával az agrárgazdasági kamara Magyarország egyik legnagyobb és legkiterjedtebb szervezete. Alapvetően a mezőgazdasági termelőket, erdőgazdálkodókat, élelmiszer-előállítókat és nagykereskedőket képviseli, és jó néhány, az állam által a NAK-ra ruházott közfeladatot lát el.

Ezen túlmenően a szervezetnek fontos feladata hivatást képezni a gazdasági szereplők és a kormány között, ezzel is biztosítva az információáramlást és segíteni a döntéshozatalt.

A NAK történetének első komoly mérföldköve a falugazdász-hálózat 2014. évi átvétele volt. A tagságá-

nak magas színvonalú kiszolgálása és naprakész ismeretekkel történő ellátása érdekében a köztestület mintegy 600 fős országos falugazdász-hálózatot üzemeltet, ezer ügyfélszolgálati ponttal. A klasszikus kamarai feladatok mellett a magyar állam több egyéb feladatot elvégzését is a szervezetre bízta mint köztestületre. Számos közfeladatot lát el, több milliárd forintnyi terhet levéve ezzel a gazdálkodók válláról.

Jelentős sikerek és eredmények tekinthető emellett a jégkär-mérséklő rendszer felállítására, továbbá az, hogy a köztestület lobbitvevénysege nyomán, a vidék-

fejlesztési program 80 százalékos nemzeti társfinanszírozást kapott. Kiemelhető még, hogy a NAK olyan stratégiát tudott elfogadtatni az unióval, amely lehetővé teszi, hogy a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlődő pályára álljon, az ágazatba beérkezett források kifejezetten jól hasznosultak. Mindenképpen kiemelendő még a kamara elmúlt évekbeli tevékenységéből a családi gazdasági modell újragondolása. Ezzel meg lehetett tartani a családi gazdaságokat mint a magyar agrárium gerincét, és sikerült megvédeni ezáltal a magyar termőföldet is.

• NAK

Portfolio

AGRÁRSZEKTOR KONFERENCIA 2023

november 29-30.
Hotel Azúr, Siófok

AZ ÉV KIHAGYHATATLAN AGRÁRGAZDASÁGI ESEMÉNYE

100+ előadó | 40+ óra szakmai program
25+ kiemelt téma | 2 nap szakma, élmény, networking

KAMARAI TAGSÁGGAL IDÉN 35% KEDVEZMÉNNYEL!

A rendezvény részleteiről a QR kódot beolvasva, illetve a portfolio.hu/rendezvenyek/agrar oldalon tájékozódhat.

AHOL A JÖVŐ ALAPFELSZERELTSÉG.

